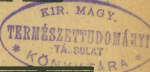

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják. Nem tagoknak előfizetni kell.
Egzes évre 10 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Vitéz- és 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

I. Mezőgazdasági országos kiállítás Szegeden.

Védnök: Ö cs. és kir. fensége József főherceg ur.

A kiállítás ideje: 1899. évi szeptember 3–10-ig.

Bejelentés határideje: I. főcsoport: Elő állatok és állati termények; II. főcsoport: Mezőgazdasági termények; III. főcsoport: 1. alcsoport: Szőlőszet és borszat; IV. főcsoport: gépek és eszközök **június 30.**
III. főcsoport: 2. alcsoport: Kertészet és gyümölcs, **augusztus 1.**

Bejelentési ívek kaphatók: Kiállítás iródnál, Budapest, Köztelek; az összes gazdasági egyesületeknél; az állattenyésztési felügyelőknél; a csoport-biztosknál.

Térdíjak a bejelentéssel egyidejűleg az Országos Magyar Gazdasági Egyesület pénztárába küldendők be.

Az Országos Törzskönyvelő-Bizottság ülése.

(1899. június 14.)

Ezen az ülésen az Orsz. Törzskönyvelő-Bizottság Kestény Ferenc elnöke alatt felvette a következők új tenyészeteket, illetve tenyészedekeket:

A magyar fajta szervezarmarhák könyvébe: Elze gróf vukovári uradalmanak új tenyésztett 10 bika és 63 tehén, Jakabffy állattenyésztési felügyelő jelentése alapján. Özv. Vécsey Vilma grófné füzesszarmarh gulyájának 2 bikáját és 62 tehénét, Pócsy állatteny. felügy. jelentése alapján. Az erdélyi róm. kat. státus

radnóti uradalmanak 1 bikáját és 26 tehénét, Szász állatteny. felügy. jelentése alapján. Teleki Arvéd gróf drassói gulyáját, 1 bika és 48 tehén, Monostori tanár biz. tag ismertetése alapján. Fuchon Ferencz báró 3 saját nevelési, tenyésztésre beosztott üszjőjét.

A borzerek könyvébe: Kohner Adolf fia, Jánoshida, okmányokkal igazolt, eredeti importált 2 bikáját és 48 tehénét, Szent-Ivány Farkas, Apcz, tenyésztésre beosztott 5 bikáját és 43 üszjőjét azon feltétellel, hogy mivel az állatok folytatolagos bejelentésében hosszabb szünet tartatot, a tenyészet előbb megszemlélendő.

A szimmenthalak könyvébe: Wattyay-Poldart Miklós, Nagy-Becserek, Reiszig-féle 1 bikáját és 11 tehénét. Horn Dávid, Szokolóc, eredeti importált 1 bikáját és 9 tehénét, azon esetre, ha a megjelendő szemle az állatok törzskönyvességét igazolja. Továbbá a következő tenyésztésre beosztott, törzskönyvezett szőlőköt származó ivadékokat: Bird Albert Pa-Kupa, 1 üszjőjét; a rimaszombati filálművelőiskola 1 bikáját; Forster Géza (Coneohát) 1 b. és 4 ü.; Burger Pál, Oros, 2 b. és 2 ü.; Oberndorff Hugó gróf, Királyfia, 1 b.; Fáy Zoltán, Ecséd, 1 bikáját.

A yorkshire-terlesek könyvébe: Eckstein Fülöp, Lugos, 4 kanját és 10 kocszját.

Gazdasági rend Ausztriával.

Majdnem négy évig tartó erős küzdelem ért véget azokkal a tárgyalásokkal, amelyekkel a magyar kormány a múlt héten az osztrák kormányval befejezték és amelyeknek eredményeképpen Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőház f. hó 14-én tartott ülésén a vám-és kereskedelmi viszonyoknak és az ezekkel összefüggő némely kérdéseknek rendezéséről szóló törvényjavaslatot benyújtotta. A törvényjavaslat Ausztriával fennálló egységünk összes kérdéseire vonatkozó törvényjavaslatokat, amelyek

az előző kormány az új kiegyezésre nézve előterjesztett, hatályon kívül helyezi és az önálló berendezkedés alapján intézkedik ezen törvényjavaslatok anyagának érvényesítéséről, azzal a feltétellel, hogy ezek nézve Ausztriában a viszonyosság fenn fog tartani.

Ismeretek azok a kiegyezési törvényjavaslatok, a melyeket az előző kormány a képviselőház asztalára helyezett. Ezen javaslatok tulajdonképpen a fogyasztási adóra vonatkozó elszámolás kivételével, valamint az állatorgalm tekintetében szükséges állategészségügyi intézkedések kivételével azonosak azokkal a törvényekkel, a melyek a kiegyezésre jelenleg is hatályban vannak. Hogy a két említett új intézkedés a magyar közgazdasági élet szempontjából jelentékeny önny képez, arról ez alkalommal beszélni alán kevésbé akarunk, miután ezekre nézve megjegyzéseinket annak idején részletesen kifejeztük. De különben is sokkal fontosabbnak tartjuk ezeknél a miniszterelnök által benyújtott rövid törvényjavaslatot, amely magy egyrészt véget vet az éveken át dúló harcnak a monarchia két állama között és a nyugalomnak napjait teremti meg, hogy mindkét államnak gazdasági fejlődése a békés időben zavartalanul fejlődhesk legalább a törvényjavaslat által megszabott hosszabb határidőig; addig másrészt a törvényjavaslatnak sarkalatos intézkedései fölülte fontosak és kedvezőek a magyar mezőgazdaság érdekeire. Nagy megnyugvással fogadhatja az egész magyar gazdaközöniség a törvényjavaslatot, mert annak intézkedései teljesen megegyeznek a magyar gazdaközöniségnek a kiegyezés

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST, V. ker., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. sz.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

V. Vermorel Villefranche-i

világhírű czég gyartmányai, melyek kizárólagos képviselői vagyunk Magyarországra.

Aussigi Ta rézgálicz

jegecsekben, vegytiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a M. Á. V. körülből 40% díjkezdve ményvel szállítják.

kérdésben elfoglalt állásfoglalásával, amely az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek 1895. évi december hó 5-én tartott igazgató-választmányi ülésében és az 1896. év szeptember hó 24-én tartott IV-ik országos gazdakongresszus alkalmával nyilvánult meg.

A gazdaközönségnek emlitett szervezeti voltak az egyedüli érdekelte tényezők, amelyek a kiegyezés kérdésében idejekorán és érdemlegesen állást foglaltak. Hogy pedig gazdaközönségnek akkori állásfoglalása mennyire szükséges, mennyire fontos és mennyire az ország összes érdekeinek megfelelő volt, azt legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy az osztrák és a magyar kormányoknak három éven át folytatott keserves tárgyalásai eredményeképpen a gazdaközönségnek állásfoglalása jutott a mostani rendezkedésnél érvényre.

Mindenekelőtt legfontosabbnak tartjuk az új rendezkedés hatályának 1907-ig való megállapítását. Igaz ugyan, hogy a külföldi kereskedelmi szerződések 1903-ban fognak megszűnni s ennek következtében a viszonyosság alapján álló ezen kiegyezés lejártnak is legezéséről határozta 1903 volna, azonban tekintve azt a körülményt, hogy amennyiben 1903-ig a vám- és kereskedelmi szerződés Ausztriával létre nem jön, 1903. éven túl kereskedelmi szerződések a külfölddel 1907. évi időn túl bíró hatályával nem köthetők, ennek következtében akár a jelen viszonyosság alapján álló önálló berendezés, akár az esetleg 1903-ig megkötendő vám- és kereskedelmi szerződés hatálya Ausztriával egybe fog esni a kereskedelmi szerződések lejártával. Így tehát a magyar közgazdaság megnyeri azt az erős érvet a jövődéli kiegyezési tárgyalásoknál, amely abban rejlik, hogy meglevő kereskedelmi szerződéseknek hatályával a kiegyezési alkudozások semmi körülmények között

sem gyengíthetők. Megelégedéssel láthat el bennünket, hogy ezzel az intézkedéssel a magyar gazdasági körök legfőbb kívánása teljesedik.

De magában véve az Ausztriával való viszonyunk hatályának és a külföldi kereskedelmi szerződések lejártának határidői megegyezése aránylag kevés előnnyel bírna, ha ezzel egyidejűleg ugyan csak a mezőgazdasági érdekek képviselőinek azon második sarkolatos kívánása nem teljesült volna, hogy a külföldi kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások megkezdése előtt az autonóm vámtarifa revidálására a kormányok kötelezettenek. Ez az a pont, amelyen kereskedelmi szerződéseinknek Magyarországra határozottan hátrányos hatása alapul, mert az autonóm vámtarifa, amelynek alapján a kereskedelmi szerződések a külfölddel megkötetnek, általában véve a magyar érdekekre hátrányos. Mert a nyers terményeknek könnyű beözönlését teszi lehetővé s ezáltal a monarchia területén a magyar nyersterményeknél nagy és illetéktelen verseny keletkezését segíti elő.

Hogy ezzel szemben az osztrák ipari érdekek kellő ipari védármakkal megvédelmezve voltak, az irigységünk tárgyát nem képezi; de az osztrák közgazdaság ezen nagy érdekeinek jogos és méltányos képviselői mellett a magyar érdekek kellő érvényre jutását méltán követelhetjük.

A miniszterelnök által benyújtott törvényjavaslat az autonóm vámtarifa kötelező revíziójára nézve, éppen a mindkét állam mezőgazdasági és ipari érdekeinek védelmét hangsúlyozza s ezáltal azon biztos reményt kelti, hogy jövőben köntendő kereskedelmi szerződéseink a magyar mezőgazdaság érdekeire kedvezőbbek lehetnek.

A miniszterelnök törvényjavaslatának további lényeges pontja szín-

tén megegyezik a gazdasági érdekekörök már emlitett kívánásainak megnyilvánulásával, mert a lejárattal nem bíró külföldi kereskedelmi szerződéseknek alkalmuk állom által való felmondhatását teszi lehetővé. Ennek a Magyarországra nézve annyira káros romániai kereskedelmi szerződés Magyarországról részéről való esetleges felmondhatása képezi sulypontját.

A törvényjavaslat benyújtását kísérő beszédében a miniszterelnök azonban nemcsak az itt emlitett, inkább a közjogi viszonyokat érdeklő elintézési módozatokat magyarázta és világította meg, hanem kiterjedt a gazdasági viszonylat rendezésére vonatkozó összes kérdésekre is. Az eddigi gazdasági kiegyezési javaslatokban befoglalt egyéb gazdasági természetű kérdéseket, mint a melyek nem a jelen törvény által, hanem külön megkötendő lesznek rendezendők, szintén felsorolta és ezek között hasonlóképpen az előbbiekhöz, ismét megnyugvással vehetjük azt, hogy a gazdasági érdekekörök kívánásai minden részletükben figyelembe vettek, mert a létesítendő egyezmény tárgyat képezi:

1. az őrségi forgalom megszüntetése;
2. az államvasutak díjszába utján nyújtandó kölcsönös támogatás és egyenlő elbánás az átviteli forgalomban; s 3. a konzulátus ügyekre vonatkozó megállapodások; 4. a külföldi szaktudóstól intézmény szervezése a külföldi képviselőket illeti; 5. kölcsönös közbenső áruforgalmi statisztika berendezése és egyezmény; 6. a tirolai gabonavámok 1904-ben való megszüntetése; 7. a szabadalmi oltalomról való intézkedések; 8. az árujegyek, mustrák és mintákra vonatkozó megállapítások; 9. a kölcsönös áruforgalom szabályozása; 10. a mesterséges borok forgalomba hozatala és a mezőgazdasági termények hamisítására vonatkozó bizonyos intézkedések és végre

TÁRCSZA

Eltűnt lápvédék.

"Hova lett a tarka szivárvány az égről?"
— Kérdi A *létk* estében Petőfi. — Használó kérdést intéztünk már a Fertő és a Hanság zajos és szindus múltját illetőleg is.

Tüneményes dolgok, régi káprázat halvány visszfénye, ábránd.

A Hába szabályozásával az árvizektől megszabadult medencze, a Hanság 70,000 kat. h. ingóványa teljesen kiszáradt. A Hanyastorna pedig még alulajzeit is eltönte elanyllyra, hogy a 6000 holdas híres nagy égererdő is kieszőfőtlén van.

A Fertő 50,000 kat. holdnyi területe is lepadt, az 1892/3-iki télén már őly csekély volt, hogy fenéig fagyott, a halak mind kivestek bőle: a víz majdnem föláras járásnyira elhúzódott a partoktól, s jelenleg már mindenfelé lábbalható, térdig sem ér. A leg 2/3 résznyel mirelésre alkalmas jó földet, 2/3-a sárnyak s kívánatos, hogy ez a rész viz alatt maradjon, idővel még nádasdává válva, mert máskülönben a szél elhordja, becses jó földkere borki s valóban, a víz teljes kiapadása itt a vidék híres szőlőtermését valamint földmívelését a legkárosabban érintené.

A Hany lápvédéké már gazdagabb televény föld, az éke barázdája s jó gabona terem benne. Hanem részben ennekis megvan a maga hibéje, mert ama részin, mely csupa könnyű turfa-televény, u. n. fekete porföld (Moorede) a szél a vőlmaggal együtt egyez kis területeket elhord. Sőt nagy szárazságban a lép még meg is gullád, művelés alá vett nagyobb térségek égne el s csak árkolásokkal akadályozhatják meg a baj terjedését.

Igy tehát teljesedésbe ment Wittman főhercegi kormányzó és gazdasági miniszter 1926 ban kifejezett óhaját s a mocsarak kiszárítása s a nyers területnek elhord. Sőt nagy szárazságban a lép még meg is gullád, művelés alá vett nagyobb térségek égne el s csak árkolásokkal akadályozhatják meg a baj terjedését.

Igy tehát teljesedésbe ment Wittman főhercegi kormányzó és gazdasági miniszter 1926 ban kifejezett óhaját s a mocsarak kiszárítása s a nyers területnek elhord. Sőt nagy szárazságban a lép még meg is gullád, művelés alá vett nagyobb térségek égne el s csak árkolásokkal akadályozhatják meg a baj terjedését.

Elmentek örökre. Örökös étlenség volt akkorban e vizes hazában. A legkülönösebb madarak és halak, rókáik, farkasok, őzek és

szarvasok népesítették be. A vidrák valódi rémei voltak a pátásoknak, mert a legereőbb visszeshőlt törv sárkásit is ősszeragták, mihelyt halat, rákot vagy csokit sejtettek benne.

A vadás mindig meglelte a mit keresett, egy-egy puskadurranásra a szarvasok képzeltelen hangjára, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevisszhangolódására, amadt a levegőben. De mily káprázatos szivereglőt tördött itt össze a kőcsogak, gének, ludak, kacsák, hattyuk, darvak, szalonkák, búvárók, bibizek és száz másféle szarvas külseje és meze közvetlen érinkezésén. Hanem a vadász bájba is keveredhetett, ha nem ismerte a szelek vagy a hullámok járását, pokoli lérmáj és ősszevissz

Nagyon helyesen találok, hogy minden csoportnak csak négyféle díja van: az 5, 6, 7, sokfelé még a 7-ik díjnak is a kitűzése nem csak a díjak elforgatásának eredménye, de a bíráló-bizottság eljárását is igen megnehezíti, bajos dolog lévén igazságos megállapítástani 6-7-féle minőségét, s az elkerülhetlenül előforduló tévedések okvetlen maguk után vonják az illetlenkedésnek. A négyféle minőségbe való beosztás is elég munka, és nehezítést okoz, de mégis elég jól keresztülvihető.

A tenyészés nagymérvű fejlődését vonja maga után az úszók díjazása úgy, amint azt Tolnában csinálják. *Csak 2 éves kortól kezdve díjaztatnak az állatok.* És ennek a két évnek a kitűzése igen nagy honyozást bír, mert megakadályozza a nagyon korai fedezetelési, ami sajnos, nálunk olyannyira elterjedt, s a tenyészanyag elkorcsosodásának, satnyóságának egyik főokát képezi. A két éves kor állatnál megtehető már, mint ígérhet az mint tenyészállat. A borjaknak kelő ideig való szoptatás, a növekedés megfelelő tartás, s a fedezetelési idő előretérnek elengedhetetlen, igen nagy mértékben mozdítják elő ezen díjazások. De itt azután természetesen fontos, hogy legyenek elegendők s legyenek elég nagyok a kiosztásra kerülő díjak.

Az egészen fiatal állatoknak, főleg pár hónapos borjaknak a díjazásával elég örök el valmint. Több esetben és sajnos tapasztalatom, hogy méltó díjazott borjakul néhány, keveset örö állat nevelődött. Az ilyen díjazás inkább *buzdít* állami buzditás azonban sok esetben csüörtökölj mond), a 2 évesek díjazása már az eredményt és az érdemet *juttalmazza*, s ez a nagy külsőbbség.

Közönségesen tartott szarvasmarhadíjazásaink a látókat által arra a véleményre kellett jutnom, díjazott borjakok díjazása teljesen elegendő és megfelelő.

A magnosok és községek bikáinak díjazását is eljethetőnek tarthatom, mivel, eltekintve attól, hogy ez is a díjak elforgatására vezetne, a mi egész díjazásunk sikerét veszélyeztetné, a magnosok bikái elég méltóan részesültek, az azoknak *megfelelő értékesítésről gondoskodnak.* Ez az egyelőre működés egészen más rovata alá tartozik. A községi bikák eljetté már nehezebb volna, ha a gyakorlat azt nem mutatná, hogy azok rendszerint sikertelenek maradnak, mivel még a megfelelő nagyságu díjak biztosítása sem bírja eléggé a községeket a versenyre kelésre, nem pedig egyrészt a bikáink nehezebb szállítása, miatt másrészt, különösen értékesebb bikáinknál az aggodalom, hogy nem történik-e valami baja az állatnak, nem vadul-e az meg a sokaság és idegen bikák látására.

De meg a jobb bikák beszerzését, azoknak jobb tartását, gondozását sz. köztve bír, azonban a tehén- és úszódíjazások különben is maguk után vonják észre állatdíjazásait.

A tolnamegyei állatdíjazásainak sikerét a fentebb elmondottak kivül még egy momentum biztosítja nagy mértékben, s ez az, hogy vásárral van egybekötve.

Nem valamely községnek országos vására ez. Azért említem ezt, mert tudók olyan díjazásokat is, hol az országos vásárokat fejlesztése céljából közik ezeket észre állatdíjazásait. Azonban Tolnában megfordítva áll a dolog, amennyiben nálunk a vásár a díjazás sikerét biztosítja és nem megfordítja. Annára nem bír ez az országos vásár jellegével, hogy a vásártérrel megtartott díjazással meg a helybénék szodését sem engedjük meg, vagy bosszúságára a vásároghöröklőnek.

És ez a fenn vásár mégis igen nagy, ha nem is országos, de országos jelenségu vásár. Bizonyítja ezt az idei díjazás is, melynél a vasúti állomásnál előre 64 wagon rendeztetett meg, s a vásárra jövők 50,000 forintot előre elküldötték a bonyhádi bankba. A bevoközönzés legnagyobb része a délmagyarországi

gazdák egyesületéből került, kik mintegy negyvedfélszázán kirándulást rendeztek a díjazás helyé s legnagyobb részük verő szándékkal jött oda.

És ezek a vásárlások igen nagy mértékben előmozdítják a díjazások sikerét. Igaz, hogy különösen amíg a díjazások befejezése nincsenek, alig lehetésgye valamit venni, mivel nagyon magas árakat kérnek, azonban már déltűn az árak *2 részre s az árak nagy 20 százalékkal visszamennek* s a venni szándékozó maguk előtt találják összpontosítva a legjobb anyagot. S megvehetőek *cselogy* díjazott állatok is (bár ez sajnos), a mennyiben a díjazott állat tulajdonosa leköti ugyan magát, hogy állatját 3 éven a egyre területen kívül el nem adja (a megyre eladhatja s ez meg helyes) azonban ha a megyből eladja, eladás esetre csak a nyert díj *felét* tartozik visszafizetni.

Akinek jó anyag kell s tömeges mennyiségben, az ha néhány forinttal hajlandó a rendes árakat felfizetni, ill. bőségesen megtalálhatja azt. Akárhány tennet látom, melynél a 20 liter napi fejést garantírozva az által s az ilyen tehének, melyek megitták az 5-6 métermázsát 200-280 forintért megszerezhették.

Azok, kik ma tehézzettel foglalkoznak, Tolnamegyében már oly anyagot szerzhettek, aminőt *előszörben* sehol máshol meg nem kapnak. A Dandulát számos gazdaságtól ismerem, hol még idegen fajtaikat főleg állatokkal tartanak. A 4-4-5 métermázsát állatokkal átlag mintegy 200 forint arn kapják. Több helyeken ezek mellett bonyhádiakat is tartanak, melyeket átlagáron 150 frttal szereznek be, de mint mondják a tejeles nálunk valamivel kisebb, mint az inhálaknál.

Ha azonban megadnák az inhálakért fizetett árakat, biztosíthatnák akár a jobb tejelet s még mindig előszörben vennék, mert a bonyhádi állat selejtezése után is jelentékeny értéket képvisel nagyobb és keresetebb hustyomóval. De nálunk mihelyt külföldről kaphatunk valamit, akkor a magasabb ár, sem dajka s mindjárt jobbnak is hisszük azt, csak azért, mivel külföldi.

A bonyhádi márhában mi oly kincset bírnak, melyet távolról sem tudunk még megbecsülni, megfizetni pedig, mivel nálunk nem akarunk. De majd, ha az árak emelkedni fognak, a mint bizonyára fognak még jelentékenyen, akkor talán nálunk is nagyobb figyelemmel részesítik uradalmaink ezt a hazánkban ma még páratalán oly marhát.

Ujhelyi Imre.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

Beteg szőlőlevelek és termőgallyak.

D. A. az „*Köztelék*” szerkesztőségéhez az alábbi kérésrel fordult:

Idencsalta küldök egy félrészt szőlőgallyat és két szőlőlevelet. A gally és a két levelem más betegséggel szenvednek. A levelek betegségeit illetőleg rá vélek ismerni a *Köztelék 44.* számában a 289. feleletben tárgyalt betegségre; de hátha tévedek?

A gally betegsége sokkal veszedelmesebb, mert ez a gallyon fésmedésat okoz s a levelet s a fűrtől nem véd meg a betegségtől s tavall elpusztul, amíg az megmátodott gallyakat ledesztetem és tőre hánnyatam s a tökétek erőre régálicoldattal bepermetestem. Az idek a betegnek erősebben ütött ki s megint csak ledesztetem és elögettettem a megmátodott gallyakat, sőt a nagyon megmátodott tökétek ki is irattam. Kérem megvizsgáztatni, vajon mily betegségekkel van dolgom s mit tegyek?

A Sz.-Gy.-Ábrányból beküldött két szőlőlevél, mint az a beküldő granzitotta is, *noze-*

betegségben szenved, melyre nézve a f. é. 289. feleletében elmondott a szükséges tudvalókat.

A termőgally, mely ugyanazon helyről küldöttet be, az *antraknózis* nevű betegséggel szenved, mit a *Sphaeceloma ampelinum* nevű gomba okoz.

E gomba a szőlő összes zöld részeit megtámadja. A levelekre és a zöld bogyókra a gomba támadása következtében rendszeren apró, néha kissé nagyobb, pirozas, barnás vagy fekete foltok keletkeznek, melyek közepe többé-kevésbé be van süppedve. A foltok szíle, karimája, mindig élénkebb színi a foltok közepénél, különösen a betegség előrehaladtabb stádiumában, midőn a foltok közepe meg szokott száruklni.

A zöld hajtásokon ugyanolyan színi foltok mutatkoznak, mint a leveleken és a bogyók, de ott a foltok hosszúságok, jóval nagyobbak és mélyebbek, mint a leveleken és a bogyók. A hajtások eme nagyobb és mélyen beevodott folttjai után az antraknózis *fenésés* vagy *fehérszédés*-nek is nevezik.

Az antraknózis hazán szőlőközbén állandóan jelenlévő, ugyaszerű minden éhben teszr hol itt hol valami kert. Nagyon szabasu kert okozott a 10-15 éves években a Küllő mellett és a Bánáthán, továbbá 1800 ben Somogy megye egy-két szőlőjében. Tavaly szintén elég gyakori volt az antraknózis hazánkban s már az időn is tudtommal több helyen jelentkezett. Kártelete legnagyobb szokott lenni a betegséggel a nedves fésztű szőlőkben, ott a hol a talaj és a légkör melege, miért is leginkább a sikeférsű szőlőkben vagy a hegyi-szőlők aljában teszr tart. Tekintve, hogy az ország nagy részében május hónap rendkívül sok eső esett, mi miatt a talajviz magasra szállott a légkör is állandóan nedves volt, valószínű, hogy az antraknózis már is sok helyen a betegséggel a nedves fésztű szőlőkben nyilvánosságra hozottat volna.

A mi a védekezés kérdését illeti, az antraknózis ellen legjobb sikerrel az *irtás* alkalmazható.

A kérdésűtő nagyon helyesen celekedett, amidőn tavaly s az időn is a megtámadott hajtásokat ledesztette s elögette, ezt kell folytatnia később is, ha a betegség megint kitör.

Azt már azonban nem tette jól a kérdésűtő, hogy az erősen megtámodott tökéket kiirtotta: ezzel fölösleges kárt szerzett magának, különösen ha a tökéek még jó erőben voltak.

A töké irtása helyett, hogy más aljrárt kell alkalmazni. Azt, hogy összesen a tökéőről levágunk minden fekélyes részt (főleg a vonyókék azok, ritkábban az idősébb ágazékek, melyek az előbbi évek támadásainak nyomait viselhetik) s ha ezt megtejtük, a levagott részeket a helyszínen tűzre hánnyuk.

Kora tavasszal azután az így megvizsgált tökéket minden részét, tehát a tökéket, emek idősébb ágait s vonyókéket, be kell kenni *50%-os vasglicerinoldattal*.

Ez oldatot akként készítek, hogy 50 kg. vasglicerin oldatont 1 liter kénssavval s erre lassankint 1 hektoliter forró vizet töltönek. Ezt az oldatot azután még langyosan kell használni, mert kihűlés alkalmával az oldatból a vasglicerin kilépez.

A bekenni úgy rövid hatál, melynek egyik végére szivacsot vagy rongyomatat örösítettek, eszközlik s a vonyókéket mindig felé - a csap, illetve a szálvessző helyé felé minden irányban - kell kengetni, nehogy róluk a rügyek leteressenek.

És az őv védekezésének, különösen a részvagyútekról való permetésének, nem igen van hatása. E téren még legtöbb sikert lehet elérni a kénpor vagy a meszpor, esetleg pedig e két por keverékének az elhúztásával.

Franciaországban a fosulyt az irtásra fektetik, tehát a beteg részek levagdálására s elögetésére s a vasglicerinoldattal való kenege-

tésre, mert ez utóbbi munka is írás, amennyiben a kénsv behatolva a tüdő és a szárrészek repedéseibe, itt a betegség okozó gomba általában részelt türezteti. Ut azonban, ahol a haj nagyon makacs, az írás mellett az óvó védekezést is alkalmazkodik, még pedig a következőképpen:

Tavasszal, ha a szőlő hajtásai úgy 8—10 cm. hosszúak, mielőtt még a betegség jelentkezne, a lombozatot 8—8 napi időközökben behintik kénporral.

Ha a betegség ennek dacára mutatkozó volna, a kénpor a kén és moszporvekre váltja fel, val két héti időközökben a következő arányban hintenek a lombzatra:

1-5 ízben 4 r. kénporra 1 r. mésport számítva
2-od 3 . . . 2 . . .
3 ad seest-
izben 2 . . . 3 . . .

Még megjegyzem, hogy a beteg hajtások leszedését mindig száraz időben — mikor a lombozatot sem eső, sem harmategpecék nincsenek — kell végezni, különben a nyerséggel járva lombzással magunk terjeszthetjük a hajj. Ugyan a beteg lombozatot levő vizesekkel teletelhet a Sphaceloma ampelinum spaporodó testecskéivel — konidiumokkal — melyek a lombzással az egészséges hajtásokra hullva, ezeket inficiálhatják.

Továbbá felemlitem, hogy Franciaországban újabban többen a vészkitöréseket helyett a 10 súlyszázalékos kénsvoldalban való mázólat alkalmazták szintén jó sikerrel.

Ha kénsvoldalt alkalmazunk, úgy az oldat elkészítésénél óvakodjunk a vizet 5 ónteni a kénsva, mert ekkor az szőrfecreszen a munkásokban vagy ezek ruhájában cák lehet; azért mindig a kénsvat kell apró adagokban, folytonos keverés között a vízbe tölteni.

A Sphaceloma ampelinum nevű gomba fejlődését a magát az antitraktus betegségét is részletesebben leírtam a *Közlelek* 1898. augusztus hó 10-én megjelent számában, ahol a betegséget ismertető 3 kép is megjelent. #

Szesszfőző-tanfolyam.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelői Országos Egyesülete folyó évi július 23-ától augusztus 5-ig bezárólag a Közlelek szesszfőző tanfolyamot rendez, mezőgazdasági szesszfőzők és szesszfőző-kezelők részére. A tanfolyam a szesszfőzést és szesszfőző technikáját és általában a szesszfőzéssel összefüggő minden kérdést fel fog élni.

Az egyesület a szesszfőző-tanfolyam rendezését egyrészt az a körülmény indította, hogy így tanfolyam még több mint egy évtized óta nem tartott a szőlő- és szesszfőzést tanuló új utjások merültek fel, a melyeknek az érdekelt köriekkel való közlésére és tudomás hozatalára az így tanfolyam kiválóan alkalmas, másrészt a kidolgozás alatt levő új szesszfőző-törvényjavaslat egy új aca kezdetét jelenti a mezőgazdasági szesszfőzést terén ez a körülmény is indokolta teszi egy új tanfolyam megtartását, melynek előadóját az egyesület dr. Kosztány Tamás, Cserháti Sándor m. óvári gazdasági akadémiai, László L. Pál és dr. Szilágyi Gyula műegyetemi tanárokat, dr. Leher Péter pénzügyi tanácsost, Zalka Zsigmond gazd. tanítéstei tanárt, Hajdu István urad. intézőt és Bódi Bódó szesszfőzégvizsgálót nyerte meg.

A szesszfőzőtanfolyam az elméleti és gyakorlati előadásokra egyaránt kiterjeszkedik; délelőtti tartanak az elméleti előadások a délutáni órákban pedig gyakorlati előadások tartanak a műegyetemi laboratóriumban és a fővároshoz közeli esz szesszfőzésekben.

* Lásd az „Antraknózis a szőlőfőzőtörvény” című czikket.

A tanfolyam tervezete a következők:

Július 23-án délelőtti 10 órakor a tanfolyam megnyitása.

Július 24-én 8—9-ig dr. Kosztány Tamás. A szesszfőzést mezőgazdasági jelentősége.

9—11-ig Zalka Zsigmond: A szesszfőzést üzem rövid ismertetése. A kenyérfőző, diaszalt, maltóz, dextrin tulajdonságai. A cukrosítási folyamat kémiaiája. A maláták készítése.

11—12-ig Cserháti Sándor: A burgonya termelése.

Július 25-én 8—9-ig László L. Pál: Szesszfőzék berendezése: a malata és élesztő készítéséhez való gépek, mosógépek, emelők, gözdők.

9—10-ig dr. Kosztány Tamás: A szesszfőzést mezőgazdasági jelentősége.

10—11-ig Zalka Zsigmond: Malátakészítés.

11—12-ig Cserháti Sándor: A burgonya termelése.

Július 26-án 8—9-ig dr. Szilágyi Gyula: A szesszfőzést nyersanyagának vizsgálata. Burgonya, tengeti, árpa és egyéb nyersanyagok. Malátavizsgálat.

9—11-ig Zalka Zsigmond: A nyers anyagok előkészítése. A gőzlés vezetése. A kifurattás kivétel. A cukrosítás gyakorlati kivétel. A cukor lehitése, a beállítás hőfok. Erjedés. Saccharom, cerevisia.

11—12-ig Cserháti Sándor: A burgonya termelése.

Július 27-én 8—9-ig László L. Pál: Szesszfőzék berendezése, csefőző, hűtő, cukrosító répaszellet készítés, diffuzorok, erjesztők, tartályok.

9—10-ig Zalka Zsigmond: Vad, tenyésztett és élesztő. Fenszögombák, bacteriumok. Erjedés élesztőjelek nélkül. Az élesztő előfeltevétele.

10—11-ig dr. Kosztány Tamás: A répaszesszfőzést.

11—12-ig Cserháti Sándor: A burgonya termelése.

Július 28-án 8—9-ig dr. Szilágyi Gyula: A szesszfőzést üzemének ellenőrzése. A gőzlés, edés csefőzészgálat.

9—10-ig Zalka Zsigmond: Tejsav, vajsv, ecetsav, élesztő, Saccharin és Tomia-félék. Dextrin-erjesztő élesztők.

10—11-ig dr. Kosztány Tamás: A répaszesszfőzést.

11—12-ig dr. Leher Péter: A szesszfőző történelmi fejlődése és a jelenleg érvényben levő törvény alapelveinek ismertetése.

Július 29-én 8—9-ig László L. Pál: Vízbezerzés műszaki eszközök. Gyártási anyagok szállítása, szűréstől stb.

9—10-ig Zalka Zsigmond: A kovász- és élesztőjelek gyártása.

10—11-ig dr. Kosztány Tamás: A répaszesszfőzést.

11—12-ig dr. Leher Péter: Az adózatás egyes módjairól általában; az általános és megváltoztalt szerinti adózatás részletes ismertetése.

Július 30-án 8—9-ig dr. Szilágyi Gyula: A kovász és élesztő vizsgálata. Az erjedés folyamatának ellenőrzése.

9—10-ig Zalka Zsigmond: Az élesztő megromlásának okai. A romlott élesztő megjavítása. A csefő beállítás. Az erjedés neméi.

10—11-ig dr. Kosztány Tamás: A répaszesszfőzést.

11—12-ig dr. Leher Péter: A kontingens vonatkozó törvények és szabályok ismertetése.

Július 31-én 8—9-ig László L. Pál: A szesszfőzést üzemének Gőzkazánok, ed. befalazása. 9—10-ig Zalka Zsigmond: A lejárás elméleti reifikáció, delegalizáció és condonálás. Szakaszos és folyton működő lejárók.

10—11-ig Hajdu István: A melléktermék-nyerés értékesítése. A hizlalás.

11—12-ig dr. Leher Péter: A mezőgazdasági szesszfőzések biztosított kedvezményei feltételeiről.

Augusztus 1-én 8—9-ig dr. Szilágyi Gyula: A szesszfőzést kiszámítása.

9—10-ig Zalka Zsigmond: A szesszfőzést tisztántartása. Desinficiáló anyagok, újabb szesszfőzést eljárások ismertetése.

10—11-ig Hajdu István: A hizlalás neméi. Tápláló arányelméleti gyakorlati fontossága. Takarmányozás.

11—12-ig dr. Leher Péter: A szesszfőzést pénzügyi ellenőrzése.

Augusztus 2-án 8—9-ig László L. Pál: Gőzpecék. Alapozás. Erőátvitel, gőzökészlet.

9—10-ig Zalka Zsigmond: Nyers anyagok bevezetési aránya. Szesszferenymerés. Szesszfőzést számítások.

10—11-ig Hajdu István: A hizlalás technika. A hizlalás pénzbeli mérlege.

11—12-ig dr. Leher Péter: Az adóköteles művellet bejelentése, a szesszfőzést lajstrom vezetése, a havi számlázásra vonatkozó szabályok.

Augusztus 3-án 8—9-ig dr. Szilágyi Gyula: A mosók szeszteratóriuma való vizsgálata. A mosók összetétele, az ártított mosók. A tápláló anyagoktól megfosztás.

9—10-ig Bódi Bódó: Szesszfőzést üzemeltetés.

10—11-ig Hajdu István: A hizlalásra vonatkozó megbízások.

11—12-ig dr. Leher Péter: A szesszfőzést hitelezése és a szesszfőzést körültekintőre vonatkozó szabályok ismertetése.

Augusztus 4-én 8—9-ig László L. Pál: Szesszfőzést üzemének helybeli és helyiségi beosztása. Építési költségvetés.

9—10-ig Bódi Bódó: Termelési költségek kiszámítása 1 hl. szesz után. Havi lezárolás elkészítése.

10—11-ig dr. Leher Péter: A szesszfőzést és a szabad raktárra vonatkozó szabályok ismertetése. A számadatokra vonatkozó szabályok ismertetése. Készlet felvétele.

Augusztus 5-én 8—9-ig dr. Szilágyi Gyula: A szesszfőzést üzemének lényege. A szesszfőzést számítások módok, az egyes párlatok elkülönítése és a kereskedelembe előbújt szesszfőzést ismertetése.

9—10-ig dr. Leher Péter: A szesszfőzést törvény büntető határozmányainak ismertetése.

Gyakorlatok.

Négy délutáni a szesszfőzést gyakorlati Zalka Zsigmond és dr. Szilágyi Gyula vezetése alatt a fővárosi szesszfőzésekben. (Egyed és Leipzig-ferle gyárakban.)

Három délutáni a műegyetemi laboratóriumban mikroszkoposai gyakorlatok és a szesszfőzést üzem kémiai vizsgálat szerinti ellenőrzése, dr. Szilágyi Gyula magyarázataival.

Egy délutáni gazdasági mintaszesszfőzést bemutatása László L. Pál vezetése alatt.

Két délutáni a szesszfőzést adótechnikai ellenőrzése szesszfőzéstben dr. Leher Péter vezetése alatt.

Egy délutáni kirándulás a Kalozon levő gazdasági szesszfőzéstben, Zalka Zsigmond és dr. Szilágyi Gyula vezetése alatt.

A tanfolyam hallgatói közé felvételnek: a szesszfőzést üzemelő, szesszfőzést-kezelők s oly birtokok, akik szesszfőzést felállításni óhajtanak s végül mindazok, akik a szesszfőzést szükséges szakmáikat megismereni óhajtják.

Jelentkezés határidő: július hó 15-ike.

Jelentkezések a „Magyar Mezőgazdasági Szesztermelői Országos Egyesület” titkári hivatalához (Budapest, „Közlelek”) kellendők.

A részvételi díj: a szesszfőzést 20 frt s egyidejűleg kiderítendő be a „Magyar Mezőgazdasági Szesztermelői Országos Egyesület” pénztárába (Budapest, „Közlelek”).

3. A tuberkulin adagja 20 krba kerül (az állami bakteriologiai intézetből megrendelve). Az újítás észleléje újra a tulajdonos és az állatorvos közötti szabvány meggyőzés tárgya. 80—100 drból előtendézet bejáratását darabonként általában körülbelül 50 kr között szabamintai a fermelőrdi dologi kiadások számláit. Az állatorvosnak feladata természetesen a további tendőkre nézése is a javaslatoakat megadni.

Hét his szeszgyár felépítése. Péleld a 306 számú körlevél kérdése terület mellett egy 7 hl napi termelés szeszgyár nem lehet felállítani, mert ehhez a terület nem elegendő. Ezen területhez a legmagasabb kontingens 647 hektoliter tesz ki, vagyis a napi termelés csak körülbelül 2 5 hektoliter lenne. Egy ily kisebb napi termelésű szeszgyár is azonban elegendő jó haszonnal dolgozhat akkor, ha a nyersanyagok ára olcsó, és a szesz ára elég magas. Ez igyben méltóztatások követelmény rovatvezetőnkhez, Zalka Zsigmond gazd. tanintézet tanárhoz, Kassa, fordulni, a ki a szükséges felvilágosításokat készséggel megadja.

VEGYESEK.

Mag számmunk tartalma:

Az OMGE közleményei.	947
Gazdasági rend Ausztriával. Sz. Z.	947
Szaszföld-tanfolyam.	951
A hal gazdasági veségek munkások jutalmadása.	952
Térvez.	952
Eltűnt lápvírdi. Fürdőg. Elők.	948
Állattenyésztés.	
Megjegyzések a bonyhádi tehen- és szőzsidjáról.	949
Ujvárosi hírek.	
Gazdasági névnyomtat.	
Beteg szőlőtelek és termőhelyek.	950
Külföldi szemle.	951
Évelésrekény.	953
Vyesek.	954
Kereskedelm. tözések.	956—956

Személyi hír. Szalay László uradalmi kasznár Egerbe a tisztánymeni főkapitányi javak kerületi felügyelőjévé nevezetett ki.

Megbízások. A földmivelségi m. kir. miniszter Aposton Ede huszti lakost Máramaros vármegye huszti járására, Harcsorik Géza hajdúvárosi lakost Hajdúvármegye bal-majuzvárosi, Gorypp Antal román-szalamorai lakost Temes vármegye eskövati, Hauer Nándor bosszúosi lakost a lippai és Bala Simon gerebenzi lakost a fehértompai, Beszedi Vilmos sárközizlaki lakost Szatmár vármegye szatmári járására néve a gazdasági tudóstól tisztelet bízta meg.

Lőkösházi Tavasz Antal nagybirtokos, volt 1848-49-iki honvédi főhadnagy, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alapító tagja, aki 15-én 74 éves korában Budapesten elhunyt. A boldogult mint az OMGE. alapító tagja, egyike a legbuzgóbb egyesületi tagoknak. Az egyesület útlesein bő tapasztalataival, gyakorlati és elméleti ismereteivel jóformán minden gazdasági kérdésben szakavatottan nyilatkozott. Ágg méltósága és megismerésének, mint minden közéletvesztéséig, egy az OMGE. működésében való részvételét is néhány évt óta visszatartották; ő azonban azért folytonosan figyelemmel kísérte az egyesület működését, amelyhez mindigvagy szeretettel vonzódtai, vele egy nemes, a gazdasági ügyeknek önelleni munkása szállott sírba. Nyugodók békével!

A Magyar Polyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság január 1-én tartotta negyedik rendes ér közgyűlést Széchenyi Pál gróf enkölete alatt. A közgyűlés helyesléssel vette tudomásul az évi jelentést, megadta az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentést, elfogadta az igazgatósági indítványát, hogy az 1898-iki évi osztalék 5%-kal állapítsanak meg és megvalósítsa a felügyelő-bizottság tagjai. Kiemeltük az évi jelentésből, hogy a társaság parkja az elmúlt évben

17,208 iőerejű 43 gőzből, 17,298 tonna hordképesséjű 244 uszállyból és 72 állóhajóval állott. Hajónak értéke 8,005,747 frt. 10 kr. Gyűrt malmok 16, Komáromban 12, és 54 gőzökös 5270 menetet tettek 90,797 óra alatt, és az ut hossza 878,972 kilométer volt. A szemlély-kilométerek száma 27,011,289. A tonnikalok-értékek pedig 278,782,827 volt. Ezenkívül 453 idegen uszály vontattak a mivel a magán-hajózásnak tettek szolgálatot. A szállított szemlélyek száma 421,011, az áruk 475 000 frt. A társaság tartalmában 54 forint alapléteék szemben 193,855 frt. árt. lettek. A negyedik szelvényt a társaság pénztára valamint a Magyar Állatános Hitelbank válla be.

Vásárcsarnoki árúk csomagolása. A székesfővárosi tanácsának egyik utóbbi ülésén szóba került, hogy a közönség a vásárcsarnokok árú csomagolására nézve a szelvények csomagolójának követeléseket sok árú nemcsak hogy értékekben, hanem a verő a tetőzetésen csomagolt árú szivesebben vásárolja, hanem a helytelen csomagolás következtében sok árú már utközben elromlik és a csarnokba érkeve, áruba sem bocsátható. A tanács azt határozta, hogy a földmivelségi miniszter felkéri arra, hogy az elhelyeztetés irasson a vásárcsarnok árú helyes csomagolási szabványt utmutatást. A tanács gondokodást mindenestre a gazdák fogadhatják előszörban köszönettel, mert hisz a beküldők legnagyobb részéze gazda. Azonban a tanács gondokodása egy kissé elkésett. Ugyanis a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Előadó Szöveteke a vásárcsarnoki árú csomagolására meg a csarnokok megnyitása előtt dolgozott és adott ki teljesen kimerítő Utmutatót, amelyet minden érdeklődőnek ingyen oszt ki, egy, hogy ez az utmutató ma már a harmadik javított és bővített kiadásban, több ezer példányban forog közkézben. Ezenkívül az OMGE. a gyümölcsök csomagolására és beküldésére vonatkozóly ugyanezek szelvényeket a folyó év elején adott ki egy külön utmutatót, amelyet a mezőgazdák kiadása most van sajtó alatt. Ez az utmutató is már több ezer példányban van közkézben. Mindezeket csak azért írjuk meg, hogy a közönség és a székesfővárosi tanácsa is tudomásul vegyék, hogy egy az OMGE. valamint a Vásárcsarnok Szöveteket ismerik kölételességgel, amellyel a gazdáközönség felvilágosítása terén tartoznak és hogy a Szöveteket feladatát mint hatóságú közvetítő nemcsak az éleltekötés tekintetében, hanem közéletvesztés tekintetében is ismeri és minden külön rekorizálás nélkül teljesíti is.

Északnyugati szeszfőzdek szövetkezete. Mint a Nyitratvölgyi gazdasági egyesület közönyvéből olvassuk, az egylet mozgalmat indított a szeszfőzdek szeszfőzdek szövetkezete megalapítására, amelyet egy szeszfőz részvénytársasággal szándékozik kapcsolatba hozni. A „Magyar Szesztermelő” m. egyesületnek gazdasági szesztermelők orsz. egyesületének hivatalos organuma, behatóan foglalkozik a mozgalommal s rendkívül érdekes kritikai fejtegetések azzal a konkluzióval végzi, hogy tervezet alapjának való hozzájárulást szándékozik meg tanácsolni. A ter szerint ugyanis a termelő szövetkezetek arra, hogy terményüket tiz-izikenként évre átadják értékesítés végett egy részvénytársaságnak, amely a terményfőmításáért hektoliterenként 2 frt 50 kr., eladási árt 4—8%-ot tesz az elért ár után, s ezenfelül a szesz rakározásáért is díjat számít. Ezenkívül az egyesületben a szeszfőzdek részvénytársaság tisztja jövedelmének 20%-át kapják, míg a többi a részvénytársaság osztalékát képezi, sőt az 500,000 frtra tervezett részvénytársasági tőke 30%-át a szövetkezetben tömörülők jeregethik. Nehéz áttátni annak székesfővárosi, hogy akkor, a midőn a szeszfőzdetuladónosok szövetkezt tömörülnek, egyáltalán melléjük egy részvénytársaság alakítsák a szeszaladás közvetítésére. Ez ezentén

felesleges. A termelők szövetkezete ugyanazon feladatokat tudja végezni, mint a nyitratvölgyiek által tervezett részvénytársaság s a haszon a mit a részvénytársaság után, elmenek, az elvárás azoké, aki kiket megillet; a termelők tőke, ami egy szeszértékesítő szövetkezet megalakításához szükséges, a szövetkezők köréből igen könnyen volna előteremtendő. Egy ily szövetkezt közpott, mely a r-társaságot pótolná, 100,000 frtnyi tőkével szerzethető, ezt az összeget pedig, minden nagyobb nehézség nélkül, a részvénytársaság által a szövetkezt körében, mert egy ilyen értékesítő szövetkezetnek más nem is lehet tagja, mint az, aki maga a szesz termeli, s olyan arányban kötelező üzletrészt jeregyzni, amilyen arányban hozzájárul a szövetkezet forgalmának növeléséhez. Vagy talán azért van szükség részvénytársaságra és 500,000 frtra, hogy a szeszékesítőkre előlégek legyenek felhúthók a szövetkezt közvetítésével a leggyorsabban megoldható pénzmanipuláció, amelyet a prágai szövetkezet olyképp oldott meg, hogy egy bankkal olyképp lépett érintkezésbe, amely a szeszre adandó pénzeleget a mindenkori kamatállnával fel szalakként drágábban bocsátja a szövetkezet rendelkezésére ily mennyiségben, amely mennyiségben a szövetkezet azt szükségli. Nem is tudja az emlékirat a részvénytársaság a szövetkezet mellett való felállítását mással indokolni, minthogy a szövetkezet fíomított nem is állithat fel, mert 2 frtnál olesóbban nem tudhatna fíomítani. Ezt a kérdést a részvénytársaságnál aztán egy oldatja meg az emlékirat, hogy a fíomításáért 2 frt 50 kr számít fel a részvénytársaság, sőt nemhogy olesóbb volna egy fíomítás is 50 kr-nál, rágbát. Hogy azonban honnan vesszék az emlékirat 2 frtos, illetve 2 frt 50 kros fíomítás, költséget, az igazán érthetetlen akkor, a midőn az adózott nyers szesz és az adózott fíomított szesz közti különbség mindenkori csak egy forint, azaz a fíomításáért, a kallóért és általában az összes költségekért egy forintot többet sohasem számíthatnak ki a fíomítás szövetkezt uton tartóknak, egy az hl-ként 70—80 kr-nál semmi esteire sem kerülne többbe. Ha a Nyitratvölgyi gazdasági egyesület szövetkezt alapon oldat meg vállalkozást, akkor hasznos szolgálatot végez, a most tervezett alapon azonban a szövetkezt és részvénytársasági forma lehetetlen összehasonlítható olyat tereze, a mely a szeszfőzdetuladónosoknak nem előnyére, de határozatlan időtartásra szolgál.

Figyelmeztetés. A m. kir. állami mentelepek menyanagának osztályozása, illetve selejtezése a következő napokon fog megtartatni, u. m.: Nyitra-Baján július hó 13-án, Palinban július hó 17-én, Deesen július hó 18-án, Sepsz-Szt.-Györgyön július hó 20-án Homoródon július hó 21-én, Nagy-Attán július hó 26-án, Nagy-Körösten július hó 27-én, Székessz. fehérváron július hó 28-án, Bábólan július hó 29-én, Dorozsmán július hó 29-én, Baján július 31-én, Verseczen augzustus hó 2-án, Debreczenben augzustus hó 3-án, Szatmár-Nemethben augzustus hó 4-én, Békés-Szabán augzustus hó 4-én, Turia-Remetén augzustus hó 7-én, Eperjesben augzustus hó 6-án, Rimaszombaton augzustus hó 14-én. Ezen alkalommal az érdeklődő tenyésztők és igybaratok mint egyébkör, egy most is szivesen látattak. A mentelepeknél a jelzett napokon kiseljeztet tenyésztésre meg használható mének mindjárt a helyszínen fognak eladatni.

Szövetkezetek szövetsége. A Szatmár-megyei gazdasági egyesület társaságának megalapítására akakítására hívtat fel Szatmár vármegye, Ujgöcs és Máramaros vármegye összes működő szövetkeztet. A mult hó 31-én tartották az alakuló gyűlést melyen Domahidy Sándor a Szatmár-megyei Gazdasági Egyesület alelnökének előlékte alatt 12 szövetkezt képviselői vettek részt. Közük az Országos Központi Hitel-szövetkezt képviselőiben György Endre, a Hanga országos központi fogyasztási szövet-

Saját gyártmányu

“Darling” fűkaszalóink

Handy marokrakó aratógépeink

felülmúlják egy ezélszerű szerkezetet, mint tartósság tekintetében az eddig nálunk ismert összes amerikai gyártmányokat. E mellett jelentékenyen olcsóbbak a magas vám- és fuvarköltséggel behozott amerikai gépeknél.

Árajánlattal és esetleges felvilágosítással szíves megkeresésre készséggel szolgálunk.

UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST
V. ker., Váczi-körút 60. sz.

Ugyanott szénaforgatógépek, lőgerelyékek, (széna-és gabonagyújtók), gőzcséplőkészletek, kaszálók stb. nagy választékban.

Kapható

egész éven át legelső rendű fiatal nehéz

erdélyi igás ökör

Papp Antalnál,
Szamosújvárt.

A készlet egész éven át állandóan 800—1000 darab. 8061

Szab. tejszállító kannák tölgyfából.

A legolcsó, legtartósabb és legkényelmesebb

szállításra és teigazdasági üzemhez.

OSKAR MARTH PFARSTÄTTEN

Prospectusok ingyen és bérmentve.

Vizmentes ponyvák

kazánok, gépek és kosárok. Olcsóbb és legjobb, építhatatlan minőségben. Legnagyobb és legregibb gyár az országban.

KAZAL PONTVA.

Repceponyvák

(nem vízmentesek) maggyűjtő és behordásra, tartás, és műgathatóságok. Alapítástól 1831. óta műgathatóságok.

OS. KIR. SZAB. VIZMENTES SZÖVET-GYÁR. ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST. TELFS. BÉCS, I. Volkspartengasse 1. (Bellaria).
V. Mária Valéria-utca 10. sz. (Thonet-udvar). (Tiro). (Bellaria).

Vizmentes takarók (ponyvák).

Gabona és lisztes szatók, legjobb és legolcsóbbak. Esőköpenyek és öltönyök, gummi és Waterproof szövetből. Kender tömlők. Tűl és Itatóvédrek.

Pormentes és zajlan, olismert legjobb és legolcsóbb padlószőnyegek és előtétok, fűzők, kárpitok és folyosókba.

Gazdasági és vasszárnyak teljes felszerelve. dász cselokra SÁTRAK könnyen felállíthatók.

Árjegyzék és minták ingyen és bérmentve. Leggyorsabb kiszolgálás. Minden város jobb üzletében a mi gyártmányainkat tartják és szíveskednek határozottan ELSINGER gyártmányú kéri.

Vintschgaui hasas tehének tejelési képesség

2500—3000 liter, melyet több oldali bizonylatokkal igazolhatok, kaphatók

PICK OSWALD-nál,

VIII. Külső Kerepesi-út 1. sz.

BESSEMER-FESTÉK

(VEDEGY-ÜLLŐ)
a legjobb, évekig tartó ROZSDAVÉDŐ ANYAG vas- és hullámádogatók, szerkezetek, barátrudak, rácsok, gépek stb. részére. Mint famázolat is kitűnő konzerváló szer. Tartósabb, szappanos és a különféle behatásoknak sokkal jobban ellenáll, mint minium és olajfestmény. Alkalmazása egyszerű és olcsó. Gazdasági üzemekben, uradalomban, teigazdaságokban, szeszgyárakban stb. évek óta kitűnően bevált. Szakkörökben való számos előnyvilágosítással, mintával szankciótval szívesen szolgálunk az egyedüli gyárosok

LUTZ EDE és TÁRSA, Pozsony, Gyár-út 20.

8964/98. szám. Mogy. kir. államvadászt.

Hirdetmény.
Az utazó kúroszék Gyemele felhívást azon új és kedves gyorsonvati Beszékötletre, mely 1. évi május hó 1-je óta Budapest ny. p. udvarról naponta este 6 óra 20 perczkor egy új gyorsonvati indul, mely Berlin-Friedrichstrassera mindnap délelőtt 11 óra 19 perczkor érkezik. Az ellenkező irányban az indulás Berlin-Friedrichstrasseről délután 4 óra 25 perczkor és az érkezés Budapest ny. p. udvarra másnap d. e. 9 óra 45 perczkor történik.
Ezen új gyorsonvatioknál használat mellett az utazás tartalmá a fentebbi viszonylatban az eddigi 22 órával szemben csak 17 órával tesz ki, mi mellett az illető gyorsonvatiokhoz Budapest és Berlin között minden kényelemmel beosztott I. és II. oszt. kénytelen kosak is közelednek.
Budapest 1903. június 11. Az igazgatóság

Bender fogói

hibátlanul működnek

szunyogok stb. ellen. vakondok muszkák csótányok patkányok egerek

Egyszeri kiadás. Állandó védelem! Több ezer fényes elismerés. Kérjen prospectust! Karl Bender I., WIEN IVA. L.

a legjobbak.

a legjobbak.

Magyar ruggyantaárugár r.-t.

— BUDAPEST. —

**Tömlő ára 2 korona.
Szelep ára 1 korona.**

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép úgy 1898. évi július hó 11-én Hódmező-Vásárhelyen is a két első díjjal aranyérmekkel lett kitüntetve.

Mc Cormick

a világ legrégibb arató- és fűkaszalógégyára Chicagóban.

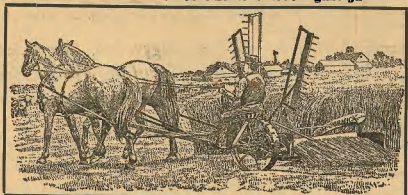
Magyarországi kizárólagos vezérképviseletése:

BUDAPESTEN **MÜLLER és WEISZ VI., Gyár-utca 66.**

Ajánlják: a legmegbízhatóbb **MC CORMICK „HUNGÁRIA“** kéveköttő aratógépet, a legtekélyesebb **MC CORMICK „DAISY“** marokrakó aratógépet és a legújabb s legjobb **MC CORMICK „NEW 4.“** fűkaszalógépet.

Számos kitüntetés és elismerő levél igazolja

Legjobbak a világon!
és legtekélyesebb

Legjobbak a világon!
a legtekélyesebb

Mc Cormick gyártmányú gépek bámulatos tökéletességét:

Gépeink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén működésben vannak.

**HÁZÁNK EGYETLEN ÁLLATGYÓGYÁSZATI
LABORATORIUMÁBÓL**

VALÓDI MAGYAR **HÁZSLINSZKY-FÉLE**

Házslinszky-féle magyar Restitutionsfluid lovaknál rendkívül erősítő folyadék, azonkívül rándulásnál, izmok megerősítésére és tréningre különösen alkalmas gyógyszer ára 1 ft 20 kr. Házslinszky-féle magyar Korneuburg Állattápanyag lovaknál, szarvasmarhánál és juhoknál mint kitűnő étvágyjavító és tejtermelésre serkentő hatással a gazdaságokban, ára 70 és 80 kr. — Beszerzési hely: **HÁZSLINSZKY KÁROLY** állatgyógyászati laboratoriumában és patikájában, Budapest, VIII., Róka-Szilárd-u. 28. Megrendelésre minden magyarországi patikában. Csak Házslinszky-féle termék kéri!

SZIVATTYUK MÉRLEGEK,

minden nemű, házi, nyilvános, mezőgazdasági és ipari célokra. **BOWER-BARFF**-féle szabadalmazott inoxydálás módszer szerint inoxydált szivattyúk rozsdára ellen védve.

gújjal javított rendszerű üledék, szándék és hőmérőgép lából és vasból, keroszénjelmi, közköedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Emberrélegek, mérlegek ház használatra, baromterélegek. Commandant-lárasság szivattyú- és mérleggyártára.

Árjegyzékek **W. GARVENS, Wien,** I., Walfischgasse 14. sz. ingyen és bérmentve. Schwarzenbergstrasse 6.

A legjobb és legolcsóbb mázoló olaj és **fakonzerváló szer** a több mint 20 éven át kipróbált

CARBOLINEUM

Avenarius szabadalma. 7397

Utánzásoktól óvakodjunk!

CARBOLINEUM[®]-GYÁR,
Avenarius R. Amstetten N.-Ö.
Iroda: WIEN, III/1, HAUPTSTRASSE 84.

Nincs többé **PERONOSPÓRA.**

Vitrolin.

A legjobb és legbiztosabb peronospora elleni szer.

Kolozsvárt kapható **BURGER FRIGYES** gyógyszerárú kereskedésében.

Árnyalag olcsóbb, mint bármely más szer, mert kiadóbb, erősebb és teljesen peronospora mentessé teszi a szőlőket, burgonyát, veres szőlőt stb.

Árak: 1/2 kiló 40 kr., 1 kiló 50 kr., 6 kiló (1 holdnyi területre elegendő) 4 ft 50 kr.

Egyedül kapható: **LÁSZLÓ JÓZSEF** gyógyszerésznél és vegyészeti laboratoriumában Maros-Ujvárt, Erdély.

Fehér Miklós

gépgyára

BUDAPEST, IX., Üllői-út 23. szám.

Ajánlja a m. k. államvasutak gépgyárában készült **gőzcsőpló garnitúrákat**, **Compond** lokomobiloikat sbb. földközön tartó mindenemű gazdasági gépet, benzinkombioliokat, főtámlivelészek-képeket.

jól kijavított

lokombioliákat és csőplőgépeket különböző gyártmányú és nagyságban. Ajánlja új felszerelt gépműhelyi gépek javítására és malomszervevények gyártására. Csereszületek lokombioli és csőplőgépekre költésnek.

„Millemium” arató- és fűkaszalógépek.

Jutányos árak és előnyös fizetési feltételek.

— 4 Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

KAINIT

nagyan és kicsinyben.

Megrendelés az Országos Magyar Gazdasági Egyesülés Műhelyi Névtáblánál (Budapest Készelek).

A r a k :

nagyan wagon-rakományként az Leopoldsdall Süssfart, ömlesztett állapotban 106 frt, zsákbán szállítva 130 frt. A vasúti szállítási költség a különböző távolságú rendeltetéstől állomások szerint 130—140 frt között váltak szik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti rakárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit ártét egyesületünk pénztárhoz beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetandók.

József főherczeg ur Ő cs. és kir. fensége udvari szállítóit.

Geittner és Rausch

Budapest, VI., Andrássy-ut 10. sz.

Ajánlják dusan felszerelt rakárunk minden a mezőgazdaság, borszat, tehénészt stb. gazdaságba vágó eszközökben.

— Szivattyú, fecskendő és malomkőgyár. —

— Mindennemű szerszám és gépfelszerelés. —

Uj! Különlegesség! Uj!

A legjobbban bizonyult és

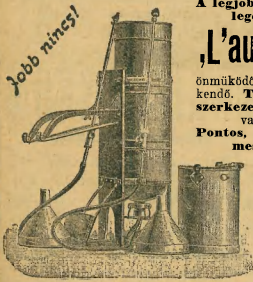
levegészerrűk a

„L'automatique”

önmunkú peronospora fecskendő. Teljesen szivattyúszerkezet nélkül. (Légészivattyú sincsen.)

Pontos, gyors és kényelmes munkát a.

Bővebb leírással, árjegyzékkel és elismerő levelek másolatával kívánna szivesen szol-álunk.

A „FRAM”

a legjobb tejelőzőgép, mert a tejet azonnali a fejes után elmelegítés nélkül fölzi le.

Köpsáknak alig van kitéve.

Szerkezte a levezészerrűk.

Kezelése a legyszerűbb.

Nagy-Kikinda város polgármesterétől.

10482/IV/1899. sz.

Hirdetmény.

Nagy-Kikinda város polgármesteri hivatala közhíré teszi, hogy a **folyó évi Péter-Pál vásárkor**, esetleg a **folyó hó 18-án d. e. 9 órákor** a helybeli vásártérten a cédulához mellett fog 4 drb 4 éves 170—178 cm. magas

varósi mén árverés útján eladatni.

N.-Kikindán, 1899. évi június hó 12-én.

8070

Polgármester.

Hirdetmény.

Szilágyvármegyébe kebelzett Nagy-Poroszló közös határán fekvő, Jasztrábszky Irma urnó nagykárolyi lakos tulajdonát képező, mintegy 600 kat. hold szőlő, 300 kat. hold legelő, és 20 hold kaszálóbirtok, megföldesített és gazdasági épületekkel, vársárm., révjeg., koresmaház- és vízimalommal együtt

folyó év október hó 1-től

fogva

1043

hat évre bérbeadó.

A gazdasági felszerelés is átvehető. A bérleti feltételek megtudhatók

Borody György ügyvédnél, Nagy-Károlyban és Péchy Imre főszolgabírónál, Zsibón.

Magyar kir. államvasutak.

32192/99. sz.

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetősége (nagyváradi üzemeltetőség) alá rendelt mátra-kőrösvidéki egyesült h. é. vasutak vész-tő-kőgyár-hollódi vonals. Osnay, Sarkád-Keresztur, Illye, Fekete-Bátor és Tenke állomásokkal, Mókhegy és Irci-Gyárak rakodó állomásokkal, továbbá Gyant, Posa, Gergődi, Árpád, Rippa és Mocsár-Gyanta megálló-rakodóhelyekkel, végül Fekete-Tőt megálló-helyivel I. évi június hó 6-án a nyíráros forgalmának átadották. Az állomások, valamint Irci-Gyárak rakodó állomások az összes, a megálló rakodóhelyek pedig a személy-, podgyász- és kocsirakományi teherátvitel forgalmának (elszámolás nélkül) vannak berendezve, míg ellenben Fekete-Tőt megállóhely csupán személy- és podgyász-forgalomra szolgál. Egyidejűleg megnyitatták az összes forgalomra az az alkalomból létesített „Kőgyár” eszaki-közeli állomás (eddig megállóhely), mely a magyar kir. államvasutak tulajdonát képezi és a nagyváradi-csabai vonalszerés Szalonta állomástól 12 70. Sarkád állomástól pedig 6 37 kilométernyi távolságra fekszik, valamint a nagyváradi-béni-vasúthoz h. é. vasutak ferror. „Holló” eszaki-közeli állomás (eddig megálló-rakodó hely) is.

Budapest, 1899. június hó 9-én.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Az igazgatóság.

Actiengesellschaft Stahlwerke Weissenfels

ezelőtt Goepfinger & Co.

Weissenfels, Oberkrain.

Szabadalmazott

acél hordók

A hordóban lévő folyadék nem veszt súlyából kizivárgás, felzivatás és apadás által. Nincs túrvessző.

Petroleum, benzín, festékek, spirítusz, olajok, alkáliák stb. részére.

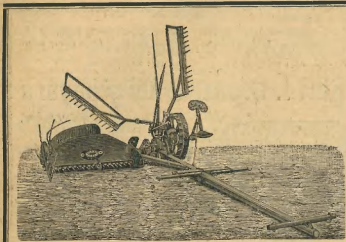
Amerikai szabadalmazott

Kapható minden vas-kereskedésben.

acélláncok forrasztás nélkül.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

7217

A m. kir. államvasutak gégyáranak vezérigénynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

ajánlja a m. kir. államvasutak gégyárában készült

„Millenium“

legújabb szerkezeti

fűkaszaló- és marokrakó-aratógépeit,

melyek főelőnyei:

préselt aczélemez-állvány, téglayacéllalkatrészek,
jó és könnyen hozzáférhető elpusztíthatlan szerkezet.

● Nagy raktár alkatrészekben. ●

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15–20% cseritában előlátó foszforvartalommal és 85–100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden tulajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabonaművelők, káposzta és eljövőknek, lőhere és luzerna, szőlő, konyó és kertü veteményekre, kárlelképen a rétekre. **Legjobb, leghatásosabb és legelősebb foszforvartágya** tekintetében hatástanának tartósságára, belsőmájja az **összes szuperfoszfátokat**. — A cseritában előlátó foszforvartalomról **szavatosságot** vállalunk, metáisi hiányt megterítünk. Árjajlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselője

a magyar korona orsz. területén

KALMÁR VILMOS, Budapest, VI. Teréz-körút 3. sz.

Martellin a leginomabb dohánynevesítő trágya kir. eladása. **Kalint.**

94407/1. IV.

Hirdetmény

Magy. kir. államvasutak.

Első osztályú kocsiának forgalomba helyeztetése a Budapest ny. p. u. és Palota-Ujpest között közlekedő helyi vonalonál.

F. évi június hó 20-ától kezdve a Budapest ny. p. u. és Palota-Ujpest között közlekedő összes helyi vonatoknál, a melyek eddig csak II. és III-ik osztályú kocsiakkal közlekednek, I. osztályú szakaszok is fognak a községség rendelésére állani. Budapest, 1899. június 14-én

Utánnomás nem díjazatik.

Az igazgatóság.

Eladó

legelő gazdaságainkból igen gazdag választékban fiatal, erős, edzett és hibátlan **erdélyi magyar faj igás ökör**

és 1, 2 és 3 éves **elsőrendű ökorborju.**

A készlet nyáron át 1000 db körül van. Anyagunkat már évek óta hazánk legtekintélyesebb uradalmi megelégedéssel vásárolják.

Megkeresésre **direct** megbízásokat is végrehajtunk. Rakodás vétel napján **költségmentesen** hajtják végre. Vonatközlekedés naponként négyyszer.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

László és Társai intézközsege Nagy-klódon,
posta-, távírdá- és vasútállomás.
Kolozsvár közelében szamosvölgyi vasút mentén.

No. 88906/C. II.

Magyar kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Felsőszilésia-osztrák-magyar és osztrák-magyar közszolgálat.

Folyó évi július hó 1-ével az 1897. évi szeptember hó 1-én fennálló kivételés díjazásához az alábbi pótlékok lépnek hatályba és pedig: A Felsőszilésia-osztrák-magyar közszolgálatban. I. pótlék az I. füzethez; II. pótlék az III. füzethez; III. pótlék az III. füzethez. Az osztrák-magyar közszolgálatban. I. pótlék az I. füzethez; II. pótlék az 2. füzethez; I. pótlék az 3. füzethez és I. pótlék az 4. füzethez. Ezen pótlékok által a prészén- (coaks-) szállítmányokra fennálló díjazású határozományok módosítottak azokivél a következő állomások vétettek fel az illerő díjazásúakba: Az I. sz. füzethez: a magyar kir. államvasutak moravvelgyi vonalának állomásai, valamint az eszakiugyoti h. é. v. állomások. A 2. sz. füzethez: Pécs külterületi állomás. A 3. sz. füzethez: A déli vasut több magyar állomás, továbbá a spron-pozonyi, fertődiéki és a Sombathelyi állomáson hosszarakodó helyi érdekű vasutnak állomásai, valamint az nevezett pótlékok által hozzá díjazásokok 1899. évi augusztus hó 1-én lépnek hatályba. A Felsőszilésia-osztrák-magyar közszolgálatban vonatok pótlékok F. hó 15-01 kezdve a kaszovitit ker. vasut igazgatóságánál, az osztrák-magyar közszolgálatban vonatok pótlékok pedig igazgatóságunk napjól kezdve a magyar kir. államvasutak és a kassa-odbergi vasut igazgatóságánál megszereshetők. A magyar kir. államvasutak igazgatósága a többi részes vasut nevében is. Budapest, 1899. június hó 10-én.

(Utánnomás nem díjazatik).

Az igazgatóság.

Haszonbérleti hirdetmény.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalmaéhoz tartozó

felső-szunyoghi birtok

(Pestmegyéében, Dömsöd község határában, vasuti állomás Laczháza) **1900. évi október hó 1-étől**

haszonbérbe adatik.

A földbirtok területe 2316 kat. hold; 900 hold szántófölddel, 300 hold réttel és 900 hold legelővel, gazdasági épületekkel.

Haszonbérleti ajánlatok a beigérendő évi bérösszeg 10%-ával

f. évi augusztus hó 31-iki napjáig

az uradalmi főtiszttséghez Ráczkevéen nyujtathatók be, a hol a haszonbérletre vonatkozó minden egyéb feltételek megtekinthetők.

Ráczkevéen, 1899. május hó 17-én.

A felséges uralkodó család alapítványai ráczkevei uradalmának es. és kir. főtisztsege.

Aratógépek a Szombathelyi és Mezőhegyesi II. díjak arany érmek

Kühne E.

MOSONBAN (1856)

Magyarország legrégebbi gazdasági gépgyára
ajánlja

D. M. Osborne és Társa hírneves
fűkaszaló, marokrák- és kéve-

cséplőkészletek, szelelék, rosták,
konkolyozók.

„Hungariai-”, „Mostoni” és
„Jubileum Drill” sorvetőgépek.

FŐRÁKTÁR:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

kötő-, aratógépeit, szénaforgató és Columbia-Cultivátor-
kapáló gépeit, lókapák, töltegetők és Rohr-féle répkapát, Hollingsworth-, Heureka- és Kedvezes-légerőblyét. Kézicséplők, 2-4 lóerejű járgány-

Iparosok és gazdaságok részére ajánlja a

Drezdai Motorgyár r. t.

(a Moritz Hillé Drezdai Államé.)

Legjobb szabadalm. szerkesztésű gáz-, petrolum- és benzolmotorokat és megengedett nagyságú ártávközlő és villámok.

Minden kiállításán és versenyen első érmekkel és díjakkal kitüntetve. 7000 mint 4000 motor (szállás) 20.000 lefelé.

Vezérképviselet: Gellért liget 6. Budapest VI. Erzsébet-utca 48.

mesterséges borok készítésének

forgalomba hozatalának tilalmáról szólt

Törvény.

Magyarzó jegyzeteket ellátta:

Dr. LONYAY FERENCZ.

Ára 80 kr.

Reinstein és Koppel

Iroda: Budapest, Felső-Erdősr 24. (Andrássy-utarkör).
Gyár: Szent-Lőrinc nyaraló, Budapest mellett.

Szállítanak mindennemű szilárd és hordozható vasutat, fa- vagy acéltálapakra szerelve, mezőgazdaságokhoz, valamint különböző ipartelepekhez.

Nagy raktár használt, de teljesen üzemképes gőrpálya anyagokban, mint: vágány, kitérők, acélteljesítőfűzők, repászállítófűzők, keszkeny és szabványos nyomtávolságú mozdonyok. 7152

Mind eladó vagy béreandó.
*N'tajjegyzékek és tervezetek legyen és bérmentve.

Mayfarth Ph. és társa arató-gépeit, fű, ló-here és gabona számára, széna-forgató és széna-gyűjtő loerőre.

A legújabb vetőgépek Mayfarth Ph. és társa új szerkesztésű „ARCOLA” boldogkór vendégszerző gépek mindenféle vetőmag és szőlőmag maganyaság számára, kerékek kivételével minden körben és 2-200.

Legkülönösebb árak, legújabb árak, legújabb árak. Legújabb árak, legújabb árak, legújabb árak.

Bőve és szélesebb körök köztérítés, kiterjedt munkaszámok.

Csatornák, legújabb, gőzmozgatók, traktorok, órák, hengerek, boronák. Legújabb és legújabb szerkesztésű jóállatú vállai Mayfarth Ph. és társa cs. 40 litr. víz, szabályozható mértékű gépek. 120 cm. H. H., Talabot-terasz 71. Kivételül 1000 mint 400 arany, ezüst és bronz szegely. Kivételül árjegyzékek és számos illusztrált levéllet legyen megkapunk. Megjegyzés: az itt leírt árak általában nettó árak.

2119 ad szám.

Értesítés.

A pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárknál és pedig: Pozsonyban 1899. évi július 5-én, Sopronban 1899. évi július hó 10-én és Komáromban 1899. évi július 13-án délutól 10 órákor az illető élelmezési kerületek számára 1899. évi szeptember 1-től, 1900. évi augusztus 31-ig terjedő időre széna, alom- és ágyazalma, tűzfűz mint közösen élelmezési szükséglet behordásai nyilvános tárgyalásban lepecsételt ajánlatokkal fog biztosítani.

Az egyes cikkek és azoknak a különféle állományokban való szükséglete az erre vonatkozó részletes 2119 ad számú tudósítással észlelhetők, valamint minden ezen bérleti úzletre irányuló feltételek a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárknál megvő fűzetekből naponta a hivatalos órák alatt kivethetők.

Az 50 kros bélyegekkel ellátott és lepecsételt ajánlatok a bánatpénzzel együtt és egy időben a pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárknál a tárgyalási napon legkésőbb 10 óráig délutól benyújtandók.

Kelt Pozsony, 1899. évi június hó 1-én.

Az 5. hadtest cs. és kir. hadbiztossága.

8049

Lapunk bekötési táblája
1 frt 36 krért (portómentesen)
kapható kiadóhivatalunkban.

MARSCHALL A.

kocsi-, hajtó-, lovagló- és istállószeryár,
gőzfűrész és fahajlító telepe
Pozsonyban, III., Grössling-utca 16. sz.

Ajánlja:
landauer broom, fűfedele, nyitott vadászkocsijait
és hintóit, igen könnyű és elegáns kivitelben és
a legkülönfélébb alakokban.

5 elsőrangú éremmel kitüntetve.

Tiszti és polgári lovagló eszközök?
Gépjátszóik. Lószerszámok, uri fogatok és gazdasági lovak részére.

Mintaraktár a kereskedelmi múzeum állandó kiállításában Budapestben, Városliget.

KÉPES ÁRJEYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

PAUCKSCH, Budapest, VIII., József-körút 25.

H. PAUCKSCH részvénytársaság
főkelepe.

Törzsgyárunk LANDSBERG A W.

gépgyár, vasöntöde, gőzkazán-gyár és rézműves-műhely

53 éves fennállása óta
mint legkiválóbb különlegességét
legjobban jövedel-
mező

rendezett be a

legújabb rendszer szerint.

Körülheli 1700 telepet állítottunk fel 50 év óta.

Szállítjuk továbbá aszükséges berendezéseket szeszfinomlók,
keményítógyárak, tejszárítások, malátagyárak és sörözők számára.

Megkereséseket PAUCKSCH, BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 25.
cízre kérjük. (Gyártelep: KÖBÁNYA.)

SZESZGYÁRAT

Védjegyzett

Kévekötő

BUZA, ÁRPA, MAGHERE stb.
aratásához.

Elmaradhatlan kellék,

ha rövid a szalma, hol marokrakógép
pel dolgoznak harmat híjján.

A gazda előnye buzakötővel szemben évente 1000 kévé-
nél ca 2 frt. A buzakötél használatánál holdanként ca
10 kg. maghullás van és mintegy 3 holdon terem 1000
kéve 30 kg. maghullás á 8 kr. --- --- --- 2.40
1000 kötél készítése 1 napszámba vendő á 2 frt 2.40

Védjegyzett kévekötőnk ezre 13.—, használhatóságát csak
8 évig számítva évi kiadás 2.15.

További előnyök: Nem kell a munkásnak 2—3 órákor haj-
nalban felkelni, marokverő leány köthet, a kéve pillanat
alatt köthető és oldható, por nem vetik a gépbe, pontos
az ellenőrzés, a kévekötő sok évig használható.

Egyedüli készítőik:

Pollák Sámuel és Grüner

SZEGED.

KÉVEKÖTŐ 135 em. hosszú sissal- vagy ken-
derpárnával 1000 db. --- 13.—
PORTIO KÖTÉL 200 em. hosszú sissal-zi-
sál-nál 1000 db. --- 20.—
Kérjük áriapunkt, kötél, zsák és ponyvára kikérni.

MEGJELENT

az O. M. G. E. kiadá-
sában a

Suschka Richárd
(magyarországi gazdasági tanács-
intézője)

Egyszerű gazdasági számvítele

az O. M. G. E. által
1000 frt pályadíj-
jal koszorúzt

pályamű.

Bolti ára csinos
vaszonkötésben 3 frt.
Az O. M. G. E. tagjainak,
illetve a „Köztelek” előfuz-
tónak csomagolás és portó-
mentes megküldéssel

2 frt 30 kr.

Megrendelések a

„Köztelek”
kiadóváltatába,
BUDAPEST, IX. ker.,
Üllői-út 25. szám alá
intézendők.

Lapunk kiadóváltatá-
ban megrendelhető:

A sertés javítása
és hizlalása

gazdák és hizlalók használatára.
Irta K. Ruffy Pál.
Ára portómentes küldéssel
1 forint 10 krajczár.

KONKOLYOZÓK

(trieurók)

minden gabonacím osztályozására

Graepel Hugó
gépgyáronal

Budapest, V. kerület, Váci-út 46.
Műhely 10 lig. gabona-
minta beiktatás esetén
különleges trieur készí-
tetik. 8442

Malom berendezési

szállítom a t. sz. nagy kértésig szesz- és bormalom-
berendezéseket.

Lapunk kiadóváltatában megrendelhető:

A sertés javítása és hizlalása

gazdák és hizlalók használatára.
Irta K. Ruffy Pál.
Ára portómentes küldéssel 1 forint 10 krajczár.

A kőbányai Király-Söröző,

Dr. Morányi és Dr. Kéty ügyvelni tanár
urak által győzeletről ajánlott

Goliát-Malátásörre

Idégekben, versességénél, emésztési
zavaroknál, gyengeségénél stb. kiváló siker-
rel használtatik és gyógyít

legkellemesebb üdítő ital.

Vidékre, kőbányai vasúti állomáshoz szállítva, nagy
palackok: 19 kr., kis palackok 13 kr. fogyas-
tásai adóval együtt. Vidékre legkisebb szál-
lítás 30 palack.

Bécs: nagy palack 2 frt 80 kr., kis palack 1
frt 20 kr., palackért 6 kr., mely azoknak bér-
mentes visszafizetésükre visszafizetésük.

Megrendelések: a gyári irodában Kőbányán, a
városi irodában VII. kerület, u. 40. és a vidéki
raktárosoknál.

Budapestben kapható minden nagyobb fűszer-
kereskedésben és poharankint a Guisiana
automata büffet-ekben is.

7792

Gál Ignác és Társa

férfi-szabók

BUDAPEST, VI., Váci-körút 21.,

Ó-utca sarok (Ipár udvar.)

A Bazilika.

Legújabb ruhabérlet

10 frt havi részlet vagy 30 frt negyedévenként.

1 téli kabát, 1 fejből, 1 téli öltöny, 1 őrzi öltöny, 1 nyári öltöny, 1 tavaszi öltöny,

1 téli nadrág, 1 szíves mellény, minden a legújabbabb szövetből.

Az összes ruhák a bérlet költségeitől mentes.

A szövetek teljesszerinti választhatók. A bérlet 3 évi tartamra szól és
bármikor felbontható. Szövetek módosítását is díjmentesen legelőször árak
mellett. Kivételre mintákat ingyen és bérmentve. Szóló kiszolgálás.

Hirdetési árak: 30 k. az első sorban... 2 k. az utolsó sorban... 1 k. az utolsó sorban...

KIS HIRDETESEK.

Haik megalkodás és a munkálkodás teremtés... kiváló általános és az adott körülmények... fel a kétszemesre vezetés.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel valósan szükséges levelezéget vagy levelezőlapot töltenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Gróf Bethly Ferencz főherceg első... helyettesítője egy új és valóságos... 1899.

Gazdasági

Segédlet keresései... gazdasági... 1899.

A T. évi

szűrés... 1899.

Irnok.

1899.

Keresetek

1899.

Gépez-keves

1899.

Irnoki állás.

1899.

Gyárlások

1899.

Növény.

1899.

A kőröszegi... 1899.

ÁLLÁS KERESŐK.

Földműves... 1899.

Irnok.

1899.

Ispán.

1899.

Földműves

1899.

Szilvágy.

1899.

Földműveseknek

1899.

Öklevél

1899.

Földműves

1899.

ÁLLATOK.

Tenyészjuh

1899.

növendék ökor és üsző borjakat

megveleire ajánljunk

KLEIN ÉS SPITZER

Di-Beitl Irtenők.

1899.

Kiadó Telenek.

1899.

Tenyészkassok.

1899.

Elsősrang

1899.

Nagyimléd

1899.

ramondellé

1899.

juhászalából

1899.

WOLF JÁNOS.

1899.

Keresek

1899.

Eladó

1899.

Fejős tehén.

1899.

VEGYESK.

1899.

Tenyészkassok.

1899.

Eladó

1899.

Husen Chr.-H

1899.

Gazdasági kisbilla.

1899.

gyarolati kezdőkör.

1899.

Eladó

1899.

Repezet.

1899.

Biehn János

1899.

Valódi asztali-föld-

1899.

Kézi

1899.

Tenyészkassok.

1899.

Eladó

1899.

Husen Chr.-H

1899.

Gazdasági kisbilla.

1899.

Eladó

1899.

Repezet.

1899.

Borjuverhast,

1899.

ihátrégi labdacso.

1899.

GL. LAGEMAN

1899.

Csillagfürt

1899.

Repezet, borza, árpa sth.

1899.

PONYVÁK

1899.

Schember C. és Fial

1899.

Eladó

1899.

Repezet.

1899.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET és GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legelőkeltebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 43-50. **BUDAPEST—KELENFÖLD** a vasútfőállásnál

Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasúton és villamos vasúton.

FONTOS földbírtokosok, gazdák és raktárváialatok stb.-nek.

Austria-Magyarországon általán bevezetett a mindenki által hasznosnak elismert

ponyva-kölcsönző intézetem

ajánl igen csekély kölcsön-díj mellett 96 □ mtr. és 48 □ mtr. nagyságu telített

szákok, vasúti vagonok és más mező termékek betakarására, továbbá 12 □ mtr. nagyságu behordáshoz alkalmas szekerponyvákat, miáltal saját ponyváknak beszerzése megtakarítható.

Ugyanide **szákok** is **kölcsönözhetnek** igen olcsó árak és előnyös feltételek mellett. Ugyanitt legelőkeltebben szereshetők be új és használt **traktórok** és **telített ponyvák** valamint **szekerponyvák** 3.10 kr. és 4-20 kr. értékű, továbbá új és használt **szákok** minden nemben, gabona, faszén, liakt és korpás zsákok stb.

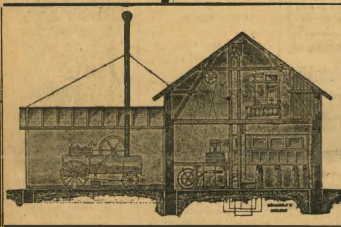
Minden 50%-kal olcsóbb mint bárhol.
Ócska zsák és ponyva minden mennyiségben a legmagasabb áron megvételik. 5162

**NAGEL ADOLF, BUDAPEST,
V., Arany János-utca 12.**

Szegedi Zsákok.

Gyapuzsákokat,
gabonazsákokat
és ponyvákat
az elismert legjobb minőségben szállít a
magyar vitorlavászon- és
szávfolygár.

Salzmann és Társa.
Központi megrendelő iroda:
**Budapest,
V., Nádor-utca
20.**

MALOM-

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa

malomépítés
gépszára és
vasöntvények

Budapesten, Külső váci-ut 54-56. sz.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olívolajat, elsőrendű savtalanított repceolajat, stb.

Szalonnát

Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb. részgálicz karbóleumot, keserűsót csodasót stb.

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

AJÁNLOK:

Kocsikenőcsőt, Petroleumot,

Zsákokat, takaró- és szekerponyvákat, tártányfestékeket, fedélleket,

MŰTRÁGYÁT

Olasz szaponáriát tiszta vastag gyökerekből őrlve.

Lucernát, lóherét, fűmagvakat

minden célra és minden egyéb gazdasági célra

Vetőmagot

a legutányabb árán és garantált jó minőségben.

BUDAPESTEN,

AKADÉMIA-UTCA 10. SZ.

Telefon.

Sürgőnyozim: „CERES” Budapest.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálunk.